

have been defined. The role of different artistic devices has been traced: prosaic vocabulary, subtle irony, paradoxical figurativeness, surrealist visions, alogisms. The comparison with the typologically similar Giyom Apolliner's lyrics has been realised.

Key words: artistic models, topos, small motherland, everyday life poetics, marine landscape, image, motive, lyrics.

УДК 821.111 (73) «19»-311.4.09

І. Гольтер, старший викладач

Дніпродзержинський державний технічний університет, Дніпродзержинськ

«НАД ПРІРВОЮ У ЖИТІ» ЯК ЛІТЕРАТУРНА АВТОБІОГРАФІЯ: НА ШЛЯХУ ДО РОМАНУ ТА ЙОГО ГОЛОВНОГО ГЕРОЯ

У статті роман Дж.Д. Селінджера «Над прірвою у житті» досліджується як літературна автобіографія. Розглядаючи відомий роман у контексті його зв'язків з попередніми оповіданнями про родину Колфілдів, автор робить спробу виявити схожі та відмінні їх риси, показати шлях Селінджера до свого героя.

Ключові слова: літературний герой, маргінальність, автобіографічність, цикл оповідань.

Герой роману Дж.Д. Селінджера «Над прірвою у житті» Голден Колфілд є, без перебільшення, одним з найвідоміших образів світової літератури ХХ століття. Селінджер показав епоху очима не сильної видатної особистості, яка змушена діяти в складних умовах, а звичайного хлопця, хоча й з певними маргінальними рисами. І це було, що називається, «потрапляння у яблучко». Образ Голдена Колфілда став на багато років одним з центральних літературних образів, завоював світ та підкорив читача, тому що це був новий тип героя – далеко не ідеального, з багатьма вадами, але героя, безсумнівно, харизматичного.

Про роман «Над прірвою у житті» написано за останні шість десятиріч багато. Його досліджували з різних точок зору. Але робіт, присвячених роботі Селінджера над образом головного героя, практично немає. А між тим автор йшов до нього більше десятиріччя, зробивши на цьому шляху багато відкриттів, що потім збагатили американську і світову літературу і культуру, «подарувавши своєму герою багато особистих рис та моментів власної біографії». Саме це й визначає актуальність нашого дослідження.

Методологічною базою нашої роботи послужили доробки таких відомих дослідників творчості Селінджера як У. Вігганд, Й. Хамільтон, І. Хассан, Дж. Малколм, І. Галінська, А. Зозуля, Б. Маліков, К. Славенські та ін.

Уперше мова про те, що він задумав написати роман, Селінджер завів ще у вересні 1940 року. У серпні 1941 року він пише оповідання «Симпатична покійниця за шостим столиком», нині відомий як «Невеличкий бунт на Медісон-авеню» (*Slight Rebellion off Madison*) [5].

© І. Гольтер, 2014

Це був перший його літературний твір, де головним героєм є Голден Морріссі Колфілд, і перший епізод задуманого ним роману, над яким він вже деякий час працював. Це оповідання у листі до Елізабет Мюррей [1:61] він назвав «Сумним гумористичним оповіданням про різдвяні канікули учня приватної школи». На перший погляд «Невеликий бунт на Медісон авеню» може здатися сучасному читачеві недопрацьованим уривком з «Над прірвою у житті» - і там описуються більш-менш ті самі персонажі й події. Однак настроєм і тоном оповідання розповідь помітно відрізняється від відповідного йому місця у романі. Вчинки Голдена Колфілда з роману та Голдена Колфілда з «Невеликого бунта» диктуються настільки несхожими мотивами, що від цього міняється сам зміст описуваного. З погляду стилю «Невеликий бунт» набагато стриманіший, його персонажі змальовані лаконічніше. Оповідання від третьої особи дозволяє читачам сприймати Голдена Колфілда з боку. Цей образ, створений у період, коли Селінджер ще стояв на роздоріжжі між серйозною й розважальною літературою.

Ключовий епізод розповіді - тирада п'яного Голдена з перерахуванням того, що йому ненависно, - повторюється потім і у романі. Однак у першому випадку у монолозі героя, що перебрав віскі, більше люті і самознищення. У фіналі оповідання п'яний і змерзлий Голден чекає на Медісон авеню автобуса, який він перед тим облаяв. Якщо в «Невеликому бунті» є певний автобіографічний початок, то ключ до нього варто шукати саме у цій сцені, де Голдену гостро необхідно те, що він щойно з почуттям проклинав. З відомою часткою самоіронії автор оповідання малює героя, що опинився у пастці власного обмеженого життєвого досвіду.

Голден, подібно своєму творцеві, нехтує навколишню повсякденність, але нічого, крім її, не знає. Власно, він теж є продуктом цієї повсякденності. Саллі Хейс, що багато чого ріднить із Уною О'Ніл, коханою жінкою Селінджера, представлена в оповіданні дівиною поверхневою, для якої найважливіше дотримуватися моди та пристойності. Що стосується самого автора, то, скільки б Селінджер не висміював порожнечу вищого манхеттенського суспільства, жодного іншого суспільства він добре не знав. Воно, по суті, сформувало його. Незважаючи на всю уїдливість, він цілком до нього належав.

Таким чином, «Невеликий бунт на Медісон авеню» можна розглядати як свого роду сповідь Селінджера, якого мучила не тільки проблема вибору подальшого напрямку у творчості, але й життєва подвійність: постійний відвідувач клубу «Сторк», він вів бурне світське забезпечене життя, що сам же і викривав у своїх доробках.

У квітні 1942 року Селінджер отримав повістку із призовної комісії. Як пише К. Славенскі, у той час «Селінджер явно боявся вже більше ніколи не повернутися до життя, що залишав. Не у тому розумінні, що його можуть убити, - йому було страшно, що війна знищить домашній, повний скромної чарівності світ. Уже в ті роки якоюсь частиною своєї істоти Селінджер відчував, що світ стрімко губить чистоту й невинність» [1:69]

Аналізу власних змішаних почуттів, викликаних уходом в армію і розставанням з рідною домівкою Селінджер присвятив написане у цей час оповідання **«Останній і кращий з Питерів Пенів» (The Last and Best of the Peter Pans, 1942)** [6]. Тут вперше з'являється родина Голдена Колфілда - літературне відображення родини самого письменника. Це дуже особисте оповідання, присвячене взаєминам Селінджера з найближчою йому людиною - матір'ю. У його творчості немає більше жодної речі, у якій би стіль-

ки місця було приділено сильному характеру Міріам Селінджер, її прагненню опікувати сина і його неоднозначному до цього ставленню.

В цьому оповіданні автор повністю асоціює себе з оповідачем - старшим братом Голдена Вінсентом Колфілдом. Сам Голден в «Останньому і найкращому з Питерів Пенів» «живцем» не з'являється, а тільки згадується іншими персонажами. Центральна частина розповіді - діалог між Вінсентом і його матір'ю, Мері Моріарті. Вінсент виявив, що мати (у тексті згадуються її вогняно-руде волосся) перехопила і схвала у скрині з посудом анкети з призовної комісії. Мати вважає, що в армії йому робити нічого. Переконаючи сина, що не варто міняти радості домашнього життя на повну небезпеки армійську службу, Мері показує на молодшу сестру Фібі, що грає на галявині під вікном у новенькому синьому пальтечку. Вінсента охоплює всепоглинаюча ніжність до сестри, а коли у нього нарешті виходить відвести від неї погляд, мати нагадує про смерть молодшого брата Кеннета, у якій Вінсент відчуває себе винним. Вінсент називає Мері «останнім і кращим з Питерів Пенів», тому що вона думає не про продовження своєї молодості, як Пітер Пен, а про продовження життя своїх дітей. Вінсент відмовляється розбиратися у власних заплутаних почуттях, але читачеві, однак, ясно, що на війну він піде. У наступних оповіданнях колфілдовського циклу Вінсент стане втіленням емоційної закритості і постійного страждання.

Влітку 1943 року Селінджер прийняв остаточне рішення. «Я встиг близько упізнати хлопця, про якого пишу, - ділився він з Бернеттом. - Він заслуговує на те, щоб стати героєм роману» [1:92]. А невдовзі, наприкінці 1943 року, коли почалося активно готуватися до довгоочікуване висадження союзників у Європі, до кожного задіяного в ньому полку було прикріплено по два контррозвідника. З цього почалася серйозна контррозвідницька кар'єра Селінджера, який вільно володів німецькою та французькою. Молодого офіцера перевели на військову базу Форт Холаберд, розташовану на окраїні Балтімора, штат Меріленд. Саме тут, напередодні відправки на фронт, Селінджер пише третє оповідання голденівського циклу - «**День перед прощанням**» (**Last Day of the Last Furlough**) [3], де отримують розвиток теми і психологічні колізії, окреслені в оповіданні «Останній і кращий з Питерів Пенів».

«День перед прощанням» - другий епізод у своєрідному циклі, що простежує військову долю Вінсента Колфілда і його друга, техника сержанта Джона Бейба Гледуоллера. Значна роль в оповіданні належить Вінсенту Колфілду, однак головний герой тут - Бейб. Автор явно асоціює себе із сержантом, якому привласнив свій власний особистий номер 32325200, згадавши про це в першому ж реченні.

Бейб, повернувшись на короткий час додому, прихопивши із собою санчата, іде зустрічати зі школи свою маленьку сестричку Метті. Він хоче скотитися із сестрою на санчатах униз по крутий Спрінг-стріт, але Метті боїться, тому що по цій вулиці, знає вона, можуть кататися «тільки великі хлопці, які нічого не бояться і знають всі погані слова». «Усе в порядку. Усе буде гаразд, якщо ти зі мною», - заспокоює її Бейб. У подачі Селінджера політ з гори набуває життєстверджуючого значення: завдяки вірі Метті у Бейба між братом і сестрою виникає щира близькість, що сильніше страху. У вуста Бейба Селінджер вкладає своє власне ставлення до війни. Батько Бейба, містер Гледуоллер, починає згадувати Першу світову, на якій йому довелося повоювати. Бейб перериває батьківські патякання - йому не подобаються героїзація війни, загальноприйнята манера виставляти її постфактум такою собі «мужньою грою». У відповідь він виголюше палку

тираду, у якій висловлює почуття, майже протилежні тим, що ще рік назад виголошував стосовно військової служби новобранець Джеррі Селінджер. А наприкінці клянеться після закінчення війни нічого про неї не розповідати.

Як і взагалі більшість творів Селінджера, темами й характерами «День перед прощанням» перегукується з романом «Над прірвою у житті». Розмова Бейба з Метті відразу викликає у пам'яті подібну сцену з Голденом і Фібі. І хоча між цими епізодами велика часова дистанція, у мрії Голдена про те, як він стане ловити над прірвою граючих у полі дітей, просвічує звернене до Метті благання Бейба зберігати дитячу чистоту. «Ти будеш розумницею, коли виростеш. Але якщо ти не зможеш бути розумною і славною дівчиною, я не хочу бачити тебе дорослою... Будь славною дівчиною, Метт».

Основна ідея оповідання проста, але переконлива. Перед обличчям смерті Бейб схиляє коліна перед прекрасною дитячою чистотою Метті – це означає, що у черствому, метушливому суспільстві, яке прославляє війну, саме краса дарує людині надію і надає сенсу її існуванню.

У грудні 1945 року у «Кольерсі» було надруковане оповідання «**Я збожеволів**» (**I'm Crazy**) [2], четверте у голденівському циклі, яке згодом лягло в основу двох глав «Над прірвою у житті»: в одній з них виключений зі школи Голден відвідує викладача історії містера Спенсера, в іншій - крадькома пробирається до кімнати Фібі.

Між оповіданням «Я збожеволів» - у тому вигляді, у якому воно було надруковане у «Кольерсі», - і відповідними главами «Над прірвою у житті», при майже повній сюжетній подібності, є деякі цікаві відмінності. Ці відмінності багато що говорять про становлення роману – якщо починати йому відлік від першого колфілдівського оповідання «Невеликий бунт на Медісон авеню». Якщо у «Невеликому бунті» оповідь ведеться від третьої особи, яка не бере участі в описуваних подіях, то у «Я збожеволів» оповідач - сам Голден Колфілд. Але при цьому розповідь Голдена ще не є потоком свідомості – для цього їй бракує спонтанності. Герой-оповідач у «Я збожеволів» ретельніше підбирає слова, і у багатьох випадках мова його точніше і поетичніше, ніж у Голдена Колфілда у романі.

Кульмінаційний момент оповідання (так само, як у «Дні перед прощанням») настає, коли герой проникає до дитячої спальні. Він затримується поруч зі сплячою Фібі, але осяяння сходить на нього біля ліжечка іншої сестрички, Віоли, що більше в жодному доробку про Колфілдів не згадується. Віола, котра міцно спить, тримаючи в обіймах іграшкового Дональда Дака, недавно захопилася дивною для дитини любов'ю до оливок з коктейлю. Голден про це пам'ятає, він приніс їй кілька ягідок і виклав їх на спинці її ліжечка. «Одна оливка впала на підлогу, - розповідає він. - Я підняв, але на неї налипло сміття, і я сунув її собі в кишеню. А потім пішов». Простий жест Голдена, який ховає від Віоли забруднену оливку, може символізувати усвідомлення ним безвинності маленької сестрички й бажання захистити її чистоту.

Тут, у цьому творі, уперше проявляється така чудова особливість письменницького таланта Селінджера, як уміння змусити героя безпосередньо звертатися до читача. Йі, цієї особливості, значною мірою й зобов'язаний своїм приголомшливим успіхом роман «Над прірвою у житті». Проте, оповіданню «Я збожеволів», при всіх його достоїнствах, ширості і ніжності, поки не вистачає чарівної духовної міці роману. Преклонінню Голдена перед невинною красою Віоли ще далеко до одкровення. Того нерозривного зв'язку, що єднає Голдена з Фібі та Аллі у романі «Над прірвою у житті», який тільки має утворитися.

Біль втрати - головний мотив розповіді «**Осеledці в бочці**» (**This Sandwich Has No Mayonnaise, 1945**) [9], шостого у колфилдівському циклі. Дія оповідання відбувається у тренувальному таборі в штаті Джорджія. Лле дощ. Сержант Вінсент Колфілд разом з тридцятьма трьома солдатами сидить і кузові вантажівки - вони зібралися на танці в сусіднє містечко. Проблема у тому, що дам на танцях буде всього тридцять, і кавалерів повинне бути рівно стільки ж. Своєю владою відсіяти чотирьох зайвих Вінсент не береться, тому всі чекають лейтенанта. На тлі безладної солдатської бесіди - хто звідки родом, хто чим займався у цивільному житті і так далі - Вінсент згадує про свого брата Голдена, що пропав без звістки у Тихому океані. Тут з'являється лейтенант і наказує Вінсенту Колфілду зсадити чотирьох зайвих. Тим, хто відмовиться від поїздки на танці, Вінсент пропонує сходити у кіно. Двоє погоджуються. По дорозі Вінсента охоплює пекуча туга за зниклим братом. Думки Вінсента постійно повертаються до нього. Однак, юний солдат, що самотньо мокне під дощем, не може не асоціюватися з Голденом Колфілдом з роману «Над прірвою у житті», а Голден з оповідання нагадує Аллі.

«**Повний океан куль для боулінга**» (**The Ocean Full of Bowling Balls**) [7] - сьоме оповідання колфилдівського циклу, яке не було опубліковане, та зберігається у принстонській національній бібліотеці. У ній Вінсент Колфілд описує останній день життя свого брата – в оповіданні його звать Кеннет (у «Над прірвою у житті» він стане Аллі Колфілдом). З Кеннетом у творчості Селінджера вперше з'являється образ диво-дитини, до якого письменник потім звертається знову й знову.

Вінсент описує Кеннета як хлопчика кмітливого, вразливого й задумливого. Найяскравіша риса у його вигляді – вогняно-руде волосся, що здалеку кидається в очі. У житті він найбільше любить дві речі: книги й бейсбол. Свою бейсбольну рукавичку він списав віршами, щоб можна було читати їх під час матчу. Вінсент цитує одну з написаних на рукавичці рядків, що належить перу Роберта Браунінга: «Смерть мені око не зав'яже, не примусить усе, що було із мною, проклясти..»

Суботнім липневим днем починаючий письменник Вінсент виходить на ганок, де сидить і читає книжку Кеннет. Умовивши брата відкласти читання, Вінсент переказує йому свій щойно написаний доробок - оповідання «Аматор боулінга», де мова йде про чоловіка, якому дружина забороняла геть усе: слухати спортивні передачі по радіо, читати про ковбоїв і так далі. Єдине, що йому дозволялося, - раз на тиждень, по вівторках, ходити грати в боулінг. Протягом восьми років щовівторка чоловік брав з полиці свою особисту кулю та йшов грати. Але він помирає, і вдова починає по понеділках приходити до нього на могилу з букетом гладіолусів. Одного разу, порушивши свій графік і відвідавши цвинтар у вівторок, вона бачить у нього на могилі свіжі фіалки. Удова запитує про походження цих квітів сторожа, і той розповідає, що фіалки щовівторка приносить на могилу одна і та ж жінка, мабуть, удова покійного. Розгнівана вдова повертається додому. А вночі сусіди чують дзенькіт розбитого вікна. Ранком вони бачать на галявині перед її будинком блискучу, новеньку кулю для гри у боулінг, яка жодного разу не використовувалася, а навколо – уламки скла.

Кеннет сприймає розповідь старшого брата зовсім не так, як очікував Вінсент. Йому не подобається, що у фіналі помста спрямована проти героя, котрий вже не може за себе постояти. Розчулений реакцією брата, Вінсент знищує рукопис.

Невдовзі брати відправляються до Скелі мудреця – так Голден назвав великий плаский камінь, що далеко видається у море. На камені Кеннет уголос читає листа, що надіслав йому з табору Голден. У цьому листі, в якому багато жартів і граматичних помилок, Голден скаржиться, що у таборі «смердить» і що там «повно пацюків». Відразу він розповідає кілька епізодів, що виставляють напоказ все лицемірство табірною начальства.

Кеннет вирішує викупатися, хоча Вінсент і вважає, що робити цього не треба: небо темніє, на морі піднімаються хвилі. Він починає відмовляти брата, але потім раптом відчуває, що треба дозволити Кеннету зробити по-своєму. Уже викупавшись, Кеннет виходить з води і біля самого берега непритомніє. Вінсент підіймає брата, затуляє у машину і мчить додому. Вдома він бачить Голдена, що сидить із валізкою на ганку. Брати намагаються повернути Кеннета до життя та зрештою викликають лікаря. Незважаючи на всі зусилля, увечері Кеннет Колфілд помирає.

На завершення Вінсент пояснює, що він написав це оповідання для того, щоб Кеннет нарешті знайшов спокій – від самої своєї смерті він постійно, навіть на передовий, перебував поруч із ним і Голденом. Тепер, говорить Вінсент, Кеннет перестане «вештатися навколо нас».

Дві сцени, на перший погляд не найзначніші, надзвичайно важливі для розкриття духовного змісту, вкладеного Селінджером в оповідання. В одній з них Кеннет запитує Вінсента: «Коли ти заглядаєш у колицю до Фібі, ти по ній не божеволієш? Тобі не здається, що вона – це ти?» Вінсент погоджується з братом, мовляв, так, саме такі почуття у нього і виникають. Але Кеннету простої згоди замало, він вимагає любові, ніяк і нічим не обмеженої – аж до усвідомлення нерозривної єдності з об'єктом любові, повного уподібнення йому. Досвід такої любові відкрився Кеннету біля коліски Фібі. Це одкровення допомогло йому спокійно прийняти смерть, знаючи, що, померши, він продовжить жити у своїх рідних. Щось подібне відчував Бейб стосовно Метті, а Голден з оповідання «Я збожеволів» - стосовно лежачою у колісці сестри Віоли. Те ж саме почуття у романі «Над прірвою у житті» викликати у Голдена Фібі.

Фігура Кеннета втілює собою гармонію, єднання поезії і прози, розуму і почуття та навіть життя і смерті. Головна тема тут – гармонія, якої можна досягти шляхом компромісів. Кеннета турбує, що станеться з категоричним, нездатним на поступки Голденом, коли він, Кеннет, помре.

Останнім з оповідань циклу є «**Сторонній**» (**The Stranger, 1945**) [8]. Герой оповідання Бейб Гледуоллер повертається додому, набувши на фронті практично тих же симптомів нервового розладу та депресії, які знаходив у себе Селінджер. Твір, оповідь в якому ведеться від третьої особи, - своєрідний реквієм по Вінсенту Колфілду, а в його особі - по всіх загиблих солдатах 12-го піхотного полку, де воював письменник. Підбадьорюючий фінал ріднить «Стороннього» з «Солдатом у Франції» і взагалі з більшістю колфілдівських оповідань: джерело надії автор знову бачить у красі, що відкривається героєві у безневинній чистоті дитини. Бейб Гледуоллер повертається з війни до рідного Нью-Йорку, але не знаходить собі місця в мирному житті. Бейб Гледуоллер, що пройшов через справжнісіньке пекло висадження в Нормандії, а потім боровся в Хюртгенському лісі і брав участь в Арденнській операції. У Хюртгенвальді він втратив друга, Вінсента Колфілда. І тепер випадкова мелодія змушує завзвучати у його вухах музику «тих повсякденних, ще не «історичних», і майже безтурботних років, коли всі їх (мертві тепер)

хлопці із дванадцятого полку були живі і з ходу вклинювалися в юрбу інших хлопців, що вже танцювали, теж мертвих тепер... Того років, коли кожний, хто трохи вмів танцювати, стирчав у дансингах, які канули у небуття, і хрін що знав про якийсь там Шербур, Сен Ло, про Хюртгенский ліс або Люксембург» [8] .

Бейб приходить додому до колишньої дівчини Вінсента, Хелен Бібер (після того як вони з Вінсентом розсталися, вона встигла вийти заміж), щоб віддати їй написане Вінсентом вірш і розповіді, як той загинув. Візит до Хелен потрібний Бейбу як ліки для його щиросердечних ран, але ліки це занадто гірке – тому він бере собі в допомогу молодшу сестру Метті. Виконавши обов'язок, Бейб попрощався з Хелен, і вони з Метті пішли до до Центрального парку. Здавалося б, розповівши про смерть Вінсента, Бейб повинен був скинути вантаж з душі, але його все одно гризе туга. Метті, котра завдяки своїй дитячій інтуїції це прекрасно розуміє, запитує брата: «Ти радий, що ти вдома?» «Так, дитинка, - відповідає Бейб. - А чому ти запитуєш?»

І в цю хвилину у Бейба раптово відкриваються очі на нехитру красу того, що відбувається з ним зараз. Метті похвалиться, що вміє їсти паличками, і Бейб говорить їй на це: «Так, дитинча... На це варто подивитися». Уперше його думки і слова звертаються до майбутнього – дотепер він був цілком поглинений минулим.

У заключній сцені Метті розважається так, як це люблять робити геть усі діти, - стрибає з тротуару на бруківку і назад. Бейб бачить цю забаву вперше, і вона здається йому чудовою. «Йому чомусь дуже приємно було дивитися, як вона стрибає. А правда, чому?» Мабуть, тому ж, чому у фіналі «Над прірвою в житті» Голден «ледве не плакав від щастя», дивлячись, як Фібі качається на каруселі. Після всього, через що довелося пройти Бейбу, він зберіг здатність бачити красу й віддавати належне невинності - тобто душа його, незважаючи ні на що, залишилася жива.

Таким чином, шлях автора до свого героя був непростим і тривалим. Селінджер майже десятиріччя шукав потрібний «ключ» для створення свого Голдена Колфілда. І методом спроб та помилок, постійних роздумів, копіткої праці та власного життєвого досвіду знайшов той самий неповторний варіант, який і зробив і автора, і його створіння знаменитими.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1.Славенски К. Дж. Д. Селінджер. Идя через рожь / Кеннет Славенски ; [пер. с англ. А. Дорошевича, Д. Карельского]. – М. : КоЛибри; Азбука-Аттикус, 2012. – 496 с.
- 2.Salinger J. D. I'm Crazy [Електронний ресурс] / Salinger J. D. – Режим доступу: <http://ae-lib.org.ua/salinger/Texts/UncollectedStories-en.htm#16>.
- 3.Salinger J. D. Last Day of the Last Furlough [Електронний ресурс] / Salinger J. D. – Режим доступу : <http://southernreview.org/69/salinger-furlough.htm>. або <http://ae-lib.org.ua/salinger/Texts/UncollectedStories-en.htm#10>.
- 4.Salinger J. D. Rebellion_off_Madison [Електронний ресурс] / Salinger J. D. – Режим доступу : <http://ae-lib.org.ua/salinger/Texts/UncollectedStories-en.htm#17>.
- 5.Salinger J. D. Slight Rebellion off Madison [Електронний ресурс] / Salinger J. D. – Режим доступу : <http://www.geocities.com/deadcaulfields/Slight>.
- 6.Salinger J. D. The Last and Best of the Peter Pans [Електронний ресурс] / Salinger J. D. – Режим доступу : <http://www.geocities.com/deadcaulfields/PeterPans.html>.

7. Salinger J. D. The Ocean Full of Bowling Balls [Електронний ресурс] / Salinger J. D. – Режим доступу : <http://www.geocities.com/deadcaulfields/BowlingBalls.html>.

8. Salinger J. D. The Stranger [Електронний ресурс] / Salinger J. D. – Режим доступу : <http://ae-lib.org.ua/salinger/Texts/UncollectedStories-en.htm#15>.

9. Salinger J. D. This Sandwich Has no Mayonnaise [Електронний ресурс] / Salinger J. D. – Режим доступу : <http://ae-lib.org.ua/salinger/Texts/UncollectedStories-en.htm#14>;

Стаття надійшла до редакції 15.10.14

И.М. Гольтер, старший преподаватель

Днепродзержинский государственный технический университет, Днепродзержинск

«НАД ПРОПАСТЬЮ ВО РЖИ» КАК ЛИТЕРАТУРНАЯ АВТОБИОГРАФИЯ: НА ПУТИ К РОМАНУ И ЕГО ГЛАВНОМУ ГЕРОЮ

В представленной статье роман Дж.Д. Сэлинджера «Над пропастью в ржи» исследуется как литературная автобиография. Рассматривая известный роман в контексте его связей с предыдущими рассказами о семье Колфилдов, автор делает попытку найти похожие и отличительные их черты, показать путь Сэлинджера к своему герою.

Ключевые слова: литературный герой, маргинальность, автобиографичность, цикл рассказов.

I.M. Golter, senior lecturer

Dneprodzerzhinsk

"THE CATCHER IN THE RYE" AS A LITERARY AUTOBIOGRAPHY: ON THE WAY TO THE NOVEL AND ITS MAIN CHARACTER

The present article deals with the Salinger's novel as a literary autobiography. Examining the famous novel in the context of its connections with the previous stories about the Kolfilds family, the author tries to find their likeness and distinctions on the way of Salinger to his hero.

Keywords: literary character, marginality, autobiographical character, series of stories.

УДК 821.161.2:82'06

Я. Кулінська, канд. філол. наук, доцент

НМУ імені О.О. Богомольця, Київ

“РУЙНУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ”: ПОСТМОДЕРНІСТСЬКЕ ТРАКТУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ НОРМИ В СУЧАСНІЙ ПРОЗІ

У статті йдеться про проблему «руйнування особистості» в сучасній літературі. Досліджується образ головного героя роману «Перверзія» Ю. Андруховича як типового персонажа постмодерністської прози.

Ключові слова: особистість, характер, психологічна норма.

© Я. Кулінська, 2014